

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
СУМСЬКА ФІЛІЯ

Кафедра гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Професійно-психологічна підготовка поліцейського»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Суми 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024 № 8

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 08.07.2024 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ (протокол від
27.06.2024 № 22)

Розробник:

Доцент кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського
національного університету внутрішніх справ, кандидат філософських наук
Тетяна ПОНОМАРЕНКО

Рецензенти:

1. Доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського
національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент
Олена МАРКОВА
2. Доцент кафедри психології Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка, кандидат психологічних наук, доцент
Дмитро УСИК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – <u>4</u>	26 Цивільна безпека	Навчальний курс <u>2</u>
Загальна кількість годин – <u>120</u>	262 Правоохоронна діяльність	Семестр <u>3</u>
Кількість тем – <u>6</u>	Бакалавр правоохоронної діяльності	Вид контролю: <u>залік</u>
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
<p>Лекції – <u>12 годин</u>;</p> <p>Семінарські заняття – <u>12 годин</u>;</p> <p>Практичні заняття – <u>16 годин</u>;</p> <p>Самостійна робота – <u>80 годин</u></p> <p>Індивідуальні завдання:</p> <p>Есе/презентація – <u>1, семестр 3</u></p>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: опанування здобувачами вищої освіти понятійного апарату, оволодіння системою психологічних знань, умінь і навичок, які необхідні для формування професійної майстерності працівника поліції та ефективного виконання ними оперативно-службових завдань.

Завдання: сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти почуття професійного і громадянського обов'язку, гуманності, толерантності, поважного ставлення до закону, чесності, патріотизму та інших моральних якостей, необхідних професіоналам при виконанні службових завдань; ознайомити здобувачів вищої освіти із загальними принципами професійно-психологічної підготовки та професійного становлення особистості працівника поліції; сформувати чітке уявлення про психологічні закономірності та техніки професійного спілкування, психологічного впливу; навчити методам та засобам психологічної саморегуляції в умовах виконання оперативно-службових завдань..

Міждисциплінарні зв'язки: викладання навчальної дисципліни «Професійно-психологічна підготовка поліцейського» вимагає знань особливостей правової системи України, нормативно-правових актів стосовно

діяльності поліції в Україні, усвідомлення особливостей процесу реалізації службових повноважень працівників поліції та має взаємозв'язок з іншими дисциплінами, серед яких: профільні юридичні дисципліни, юридична деонтологія, соціальні та поведінкові науки – психологія, юридична психологія, культурологія, конфліктологія, культурологія тощо.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття професійної психології;
- показники професійної деформації особистості працівника поліції;
- особливості комунікації в системі «юрист-громадянин»;
- основні види психологічного впливу в професійній діяльності працівника поліції;
- сутність психопрофілактики та психогігієни;
- шляхи формування морально-психологічної стійкості працівників поліції;

вміти:

- вільно володіти поняттями та категоріями, що розкривають суть предмету;
- розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності;
- організовувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності;
- збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її;
- формувати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки;
- проводити психологічний аналіз ситуацій професійного спілкування;
- застосовувати адекватний психологічний вплив та контрвплив;
- протистояти провокаційним діям з боку зацікавлених осіб;
- попереджати та долати стресові стани;
- використовувати прийоми саморегуляції у професійній діяльності;
- володіти вербальними і невербальними комунікативними засобами для досягнення поставлених службових завдань;
- долати в собі можливі прояви девіантної поведінки (схильність до пияцтва, вживання наркотичних засобів, суїцидальні тенденції);
- здійснювати координацію діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою своєчасного реагування на кримінальні злочини, адміністративні правопорушення та події.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та

	невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК-6	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
	ЗК-7	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК-9	Здатність працювати в команді.
Спеціальні компетентності (СК)	СК-7	Здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. «Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції».

Поняття професійно-психологічної підготовки. Основні завдання психологічної підготовки. Психологічна готовність працівника поліції до дій в екстремальних ситуаціях.

Система психологічного забезпечення поліцейських. Основні форми та методи професійно-психологічної підготовки. Професійна компетентність, майстерність, професіоналізм. Критерії професіоналізму працівника поліції.

Поняття про професійну деформацію особистості. Показники та рівні професійної деформації. Попередження професійної деформації працівника поліції.

ТЕМА № 2. «Професійне спілкування працівників поліції».

Поняття «професійне спілкування» та його значення в професійній діяльності працівників поліції. Комунікативна компетентність поліцейського. Психологічні закономірності формування першого враження про людину. Психологічний контакт.

Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. Види питань.

Специфіка спілкування та взаємодії працівника поліції з різними верствами громадян (в залежності від віку, статі, соціального статусу тощо).

Стереотипи. Поняття та методи візуальної психодіагностики. Комунікативні бар'єри та їх подолання.

ТЕМА № 3. «Психологічний вплив у професійному спілкуванні працівників поліції».

Психологічний вплив: поняття, структура та особливості. Принципи психологічного впливу. Характеристика методів психологічного впливу. Деструктивний психологічний вплив. Маніпуляція. Правомірний психологічний вплив у роботі поліцейського. Види й техніки психологічного контрвпливу у професійній діяльності працівника поліції.

Гібридна війна та інформаційно-психологічна безпека особистості. Сучасні теорії інформаційно-психологічних впливів. Технології інформаційно-психологічного впливу та роль ЗМІ. Протидія інформаційно-психологічному впливу в роботі поліції.

ТЕМА № 4. «Стрес та його вплив на службову діяльність працівників поліції в умовах воєнного стану».

Поняття про психогігієну та психопрофілактику. Психологія екстремальної діяльності. Психологічна готовність до дій в надзвичайних, екстремальних та кризових ситуаціях.

Професійний стрес: поняття, ознаки, причини, форми прояву. Структурний аналіз стресу. Управління стресом при критичних інцидентах.

Людська психіка у вимірі війни. Психотравма. Травма свідка. Посттравматичний стресовий розлад. Психологія бойового стресу. Саморегуляція та самоконтроль. Психотехнології профілактики й опанування професійного стресу. Перша психологічна допомога в гострих стресових ситуаціях.

Професійне здоров'я поліцейського та шляхи його збереження. Організаційна підтримка психічного здоров'я персоналу Національної поліції після травматичних подій. Психопрофілактика девіантної поведінки працівників поліції. Профілактика суїциду.

ТЕМА № 5. «Особливості психічних станів в діяльності працівника поліції в умовах воєнного стану».

Психологічна готовність людей до надзвичайних ситуацій. Стадії зміни психічного стану та відновлення після впливу екстремальних факторів. Психологічні стани бойового стресу. Стан шоку (бойовий шок). Надзбудження (бойовий стрес). Втома (бойове виснаження). Вихід із травми. Адаптація до екстремальної ситуації. Гостра реакція на стрес. Реактивний (психогенний) ступор. Реактивне психогенне збудження. Істеричні психози. Психогенні депресії. Непсихотичні психогенні розлади. Прояви бойової психічної патології. Психологічні стани та перша психологічна допомога особам, які пережили стресову подію.

ТЕМА № 6. «Конфлікти у професійній діяльності працівників поліції».

Поняття про конфлікти у професійній діяльності поліції: фактори впливу, типологія, стадії розгортання. Алгоритм структурного аналізу конфлікту.

Конфліктологічна компетентність та культура працівника поліції. Стилі поведінки у конфліктній ситуації. Психотехніки управління конфліктною ситуацією. Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції та поліцейському колективі. Роль керівника у вирішенні конфліктів. Гендерний аспект конфліктів. Медіація у конфлікті.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 3							
Тема № 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції	20	2	2	2		14	
Тема № 2. Професійне спілкування працівників поліції	22	2	2	4		14	
Тема № 3. Психологічний вплив у професійному спілкуванні працівників поліції	20	2	2	2		14	
Тема № 4. Стрес та його вплив на службову діяльність працівників поліції в умовах воєнного стану	22	2	2	4		14	
Тема № 5. Особливості психічних станів в діяльності працівника поліції в умовах воєнного стану	18	2	2	2		12	
Тема № 6. Конфлікти у професійній діяльності працівників поліції	18	2	2	2		12	
Всього за семестр № 3	120	12	12	16	-	80	залік

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни	Література:
<p><u>Тема № 1. Поняття та сутність професійно-психологічної підготовки працівників поліції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та завдання професійно-психологічної підготовки працівників поліції. 2. Професійна компетентність та професіоналізм працівника поліції. 3. Мотивація професійної діяльності працівника поліції. 4. Поняття, основні напрямки та профілактика професійної деформації особистості працівника поліції. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Логачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюріна В. О., Філоненко В. М., Чепіга Л. П., Шахова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шиліна А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96 2. Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265 3. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: https://cutt.ly/fed7zrjS 4. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В., Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96
<p><u>Тема № 2. Професійне спілкування працівників поліції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, структура та функції спілкування. Комунікативна компетентність. 2. Сприйняття та взаєморозуміння у професійному спілкуванні працівників поліції. Психологічний контакт. 3. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. Види питань. 4. Поняття та методи візуальної психодіагностики. 5. Комунікативні бар'єри у професійному спілкуванні та їх подолання. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Логачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюріна В. О., Філоненко В. М., Чепіга Л. П., Шахова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шиліна А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96 2. Клименко І. В., Швець Д. В.,

	<p>Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265</p> <p>3. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: https://cutt.ly/fed7zrjS</p> <p>4. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В., Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96</p>
<p><u>Тема № 3. Психологічний вплив у професійному спілкуванні працівників поліції</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика психологічного впливу. 2. Методи психологічного впливу. 3. Правомірний вплив в професійній діяльності поліцейського. 4. Види та техніки психологічного контрвпливу. 5. Інформаційна безпека та захист національного інформаційного простору. 6. Гібридна війна та інформаційно-психологічний вплив. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Логачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюріна В. О., Філоненко В. М., Чепіга Л. П., Шахова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шиліна А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96 2. Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265 3. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: https://cutt.ly/fed7zrjS 4. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В., Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади

	діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96
<p><u>Тема № 4. Стрес та його вплив на службову діяльність працівників поліції в умовах воєнного стану</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про психогігієну та психопрофілактику. 2. Професійний стрес: поняття, ознаки, фактори впливу. 3. Діагностика та структурний аналіз стресу. 4. Основні підходи до подолання стресу. 5. Перша психологічна допомога при травмівній події та гострій стресовій реакції. 6. Профілактика суїциду. 7. Психологія бойового стресу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Логачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюріна В. О., Філоненко В. М., Чепіга Л. П., Шахова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шиліна А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96 2. Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265 3. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: https://cutt.ly/fed7zrjS 4. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В., Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96
<p><u>Тема № 5. Особливості психічних станів в діяльності працівника поліції в умовах воєнного стану</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна готовність людей до надзвичайних ситуацій. 2. Стадії зміни психічного стану та відновлення після впливу екстремальних факторів. Психологічні стани бойового стресу. 3. Стан шоку (бойовий шок). 4. Надзбудження (бойовий стрес). 5. Втома (бойове виснаження). 6. Вихід із травми. 7. Адаптація до екстремальної ситуації. Гостра реакція на стрес. 8. Реактивний (психогенний) ступор. Реактивне 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Логачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюріна В. О., Філоненко В. М., Чепіга Л. П., Шахова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шиліна А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96 2. Клименко І. В., Швець Д. В.,

<p>психогенне збудження.</p> <p>9. Істеричні психози.</p> <p>10. Психогенні депресії.</p> <p>11. Непсихотичні психогенні розлади.</p> <p>12. Прояви бойової психічної патології.</p> <p>13. Психологічні стани та перша психологічна допомога особам, які пережили стресову подію.</p>	<p>Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265</p> <p>3. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: https://cutt.ly/fed7zrjS</p> <p>4. Перша психологічна допомога : посібник для членів загону швидкого реагування Товариства Червоного Хреста України. Київ, 2017. URL: https://cutt.ly/7ejiTv9R</p> <p>5. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В., Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96</p>
<p><u>Тема № 6. Конфлікти у професійній діяльності працівників поліції</u></p> <p>1. Поняття про конфлікти у психології.</p> <p>2. Конфліктологічна компетентність, конфліктостійкість та конфліктологічна культура працівника поліції.</p> <p>3. Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції.</p> <p>4. Конфлікти в поліцейських колективах: причини, заходи з їх попередження і вирішення.</p> <p>5. Гендерні особливості конфліктів у професійній діяльності поліцейського.</p>	<p>1. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Коби́кова Ю. В., Ламаш І. В., Лоґачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюрі́на В. О., Філо́ненко В. М., Че́піґа Л. П., Ша́хова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шилі́на А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96</p> <p>2. Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265</p> <p>3. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: https://cutt.ly/fed7zrjS</p> <p>4. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В.,</p>

	<p>Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96</p> <p>5. Шевченко Л. О., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Форотинська О. В., Чепіга Л. П., Штриголь Д. В. Гендер у психологічних та соціологічних дослідженнях : навч. посіб. Київ, 2015. 148 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96</p>
--	---

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми наукових есе та презентацій

1. Поняття професійно-психологічної підготовки та її основні завдання.
2. Психологічна підготовка в системі професійної підготовки.
3. Основні форми та методи професійно-психологічної підготовки.
4. Психологічна готовність працівника поліції: зміст та складові.
5. Основні підструктури готовності до праці.
6. Психологічна стійкість як основа професійної готовності до виконання дій в екстремальних умовах службової діяльності.
7. Структурні компоненти психологічної готовності до професійної діяльності.
8. Професійна компетентність, майстерність, професіоналізм.
9. Критерії професіоналізму працівника поліції: загальна характеристика.
10. Критерії професіоналізму поліцейського.
11. Рівні професіоналізму працівника поліції.
12. Мотивація професійної діяльності працівника поліції, її функції та види.
13. Поняття про професійну деформацію особистості та механізм її виникнення.
14. Показники (ознаки) професійної деформації.
15. Рівні (стадії) професійної деформації.
16. Основні види професійних деформацій серед слідчих.
17. Основні види професійних деформацій серед управлінського персоналу та їх характеристика.
18. Попередження та корекція професійної деформації працівника поліції.
19. Поняття «професійне спілкування» та його значення в професійній діяльності працівників поліції.
20. Функції та сторони спілкування.
21. Комунікативна компетентність працівника поліції.
22. Психологічні закономірності формування першого враження про людину.
23. Ефекти міжособистісного сприйняття.
24. Психологічний контакт та етапи його встановлення.
25. Соціально-психологічні механізми взаєморозуміння і роль стереотипів.
26. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування.
27. Види питань у професійному спілкуванні.
28. Прийоми активного слухання та його роль у професійному спілкуванні.
29. Поняття та методи візуальної психодіагностики.
30. Комунікативні бар'єри та їх подолання.
31. Соціальні комунікативні бар'єри.
32. Психологічні комунікативні бар'єри.
33. Психологічний вплив: поняття та його ознаки.
34. Структура психологічного впливу.
35. Принципи психологічного впливу.
36. Критерії класифікації психологічних впливів.

37. Стратегії впливу: імперативна, маніпулятивна, розвиваюча.
38. Загальна характеристика методів психологічного впливу.
39. Правомірний і неправомірний психологічний вплив в роботі поліції.
40. Неправомірний/деструктивний психологічний вплив.
41. Маніпуляція як суперечливий вид психологічного впливу.
42. Загальні і локальні маніпулятивні прийоми.
43. Аргументація та її методи.
44. Правомірний психологічний вплив поліцейського.
45. Характеристика методів психологічного впливу поліцейського (надання інформації, переконання, постановка та варіювання розумових завдань, навіювання).
46. Методи рефлексії, прикладу та психологічних «пасток».
47. Психологічне примушення та його особливості як методу психологічного впливу.
48. Прийоми психологічного контрвпливу у професійній діяльності працівника поліції.
49. Види психологічного протистояння впливу.
50. Інформаційна безпека та проблеми захисту національного інформаційного простору.
51. Співвідношення понять «гібридна» та «інформаційна» війна.
52. Загальна характеристика інформаційно-психологічного впливу.
53. Класифікація видів інформаційно-психологічного впливу.
54. Методи інформаційно-психологічної війни.
55. Поняття про психогігієну та психопрофілактику.
56. Професійний стрес: поняття, ознаки, причини.
57. Структурний аналіз стресу.
58. Адаптація до стресу.
59. Механізми психологічного захисту.
60. Копінг-стратегії оволодіння стресовою ситуацією.
61. Основні підходи до подолання стресу.
62. Емоційна стійкість та стресостійкість як якість особистості.
63. Людська психіка у вимірі війни. Психотравма та її ознаки.
64. Особливості психічних станів працівників поліції в умовах військових дій.
65. Бойовий стрес.
66. Травма свідка.
67. Перша самодопомога під час гострих стресових реакцій.
68. Психотехнології профілактики й опанування професійного стресу.
69. Методи саморегуляції у подоланні стресу.
70. Прийоми релаксації у подоланні стресу.
71. Психотехніки надання екстреної (першої) психологічної допомоги працівниками поліції.
72. Посттравматичні стресові розлади (ПТСР): загальна характеристика.
73. Стрес і психотравма.
74. Реакції на травмівні події.
75. Алгоритм надання першої психологічної допомоги.

76. Професійне здоров'я поліцейського та шляхи його збереження.
77. Психопрофілактика девіантної поведінки працівників поліції.
78. Суїцид та характеристика його мотивів та видів.
79. Профілактика суїциду.
80. Конфлікт крізь призму психології: загальна характеристика.
81. Ескалація конфлікту та її особливості. Фази конфлікту.
82. Конфліктологічна компетентність та культура працівника поліції.
83. Конфліктність як риса особистості. Типи конфліктних особистостей.
84. Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції.
85. Психотехніки ефективної поведінки в конфлікті.
86. Мистецтво емоційної регуляції у конфлікті.
87. Осмислення конфліктної ситуації і можливих варіантів результату конфлікту.
88. Конструктивні та деструктивні конфлікти в поліцейських колективах.
89. Джерела конфліктів у поліцейському колективі.
90. Способи вирішення конфлікту (структурно-організаційні та соціально-психологічні).
91. Завершення конфлікту. Концепція Томаса-Кілмена.
92. Медіація у конфлікті.
93. Гендерні стереотипи як підґрунтя конфліктної взаємодії.
94. Гендерний аспект конфліктів у професійній діяльності поліції.

6. Методи навчання

Методи навчання при проведенні лекцій: лекція із застосуванням проблемного методу; лекція-візуалізація (на основі методу наочності з використанням аудіо-, відеотехніки); лекція-презентація.

Методи навчання при проведенні семінарських і практичних занять: ситуативні задачі, вправи; диспут; дослідницький (проведення досліджень (опитування)); фронтальне опитування; круглі столи з проблемних питань; аналіз конкретних ситуацій.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Питання до заліку

1. Поняття професійно-психологічної підготовки та її основні завдання.
2. Психологічна підготовка в системі професійної підготовки.
3. Основні форми та методи професійно-психологічної підготовки.
4. Психологічна готовність працівника поліції: зміст та складові.
5. Основні підструктури готовності до праці.
6. Психологічна стійкість як основа професійної готовності до виконання дій в екстремальних умовах службової діяльності.
7. Структурні компоненти психологічної готовності до професійної діяльності.
8. Професійна компетентність, майстерність, професіоналізм.
9. Критерії професіоналізму працівника поліції: загальна характеристика.
10. Критерії професіоналізму поліцейського.
11. Рівні професіоналізму працівника поліції.
12. Мотивація професійної діяльності працівника поліції, її функції та види.
13. Поняття про професійну деформацію особистості та механізм її виникнення.
14. Показники (ознаки) професійної деформації.
15. Рівні (стадії) професійної деформації.
16. Основні види професійних деформацій серед слідчих.
17. Основні види професійних деформацій серед управлінського персоналу та їх характеристика.
18. Попередження та корекція професійної деформації працівника поліції.
19. Поняття «професійне спілкування» та його значення в професійній діяльності працівників поліції.
20. Функції та сторони спілкування.
21. Комунікативна компетентність працівника поліції.
22. Психологічні закономірності формування першого враження про людину.
23. Ефекти міжособистісного сприйняття.
24. Психологічний контакт та етапи його встановлення.
25. Соціально-психологічні механізми взаєморозуміння і роль стереотипів.
26. Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування.
27. Види питань у професійному спілкуванні.

28. Прийоми активного слухання та його роль у професійному спілкуванні.
29. Поняття та методи візуальної психодіагностики.
30. Комунікативні бар'єри та їх подолання.
31. Соціальні комунікативні бар'єри.
32. Психологічні комунікативні бар'єри.
33. Психологічний вплив: поняття та його ознаки.
34. Структура психологічного впливу.
35. Принципи психологічного впливу.
36. Критерії класифікації психологічних впливів.
37. Стратегії впливу: імперативна, маніпулятивна, розвиваюча.
38. Загальна характеристика методів психологічного впливу.
39. Правомірний і неправомірний психологічний вплив в роботі поліції.
40. Неправомірний/деструктивний психологічний вплив.
41. Маніпуляція як суперечливий вид психологічного впливу.
42. Загальні і локальні маніпулятивні прийоми.
43. Аргументація та її методи.
44. Правомірний психологічний вплив поліцейського.
45. Характеристика методів психологічного впливу поліцейського (надання інформації, переконання, постановка та варіювання розумових завдань, навіювання).
46. Методи рефлексії, прикладу та психологічних «пасток».
47. Психологічне примушення та його особливості як методу психологічного впливу.
48. Прийоми психологічного контрвпливу у професійній діяльності працівника поліції.
49. Види психологічного протистояння впливу.
50. Інформаційна безпека та проблеми захисту національного інформаційного простору.
51. Співвідношення понять «гібридна» та «інформаційна» війна.
52. Загальна характеристика інформаційно-психологічного впливу.
53. Класифікація видів інформаційно-психологічного впливу.
54. Методи інформаційно-психологічної війни.
55. Поняття про психогігієну та психопрофілактику.
56. Професійний стрес: поняття, ознаки, причини.
57. Структурний аналіз стресу.
58. Адаптація до стресу.
59. Механізми психологічного захисту.
60. Копінг-стратегії оволодіння стресовою ситуацією.
61. Основні підходи до подолання стресу.
62. Емоційна стійкість та стресостійкість як якість особистості.
63. Людська психіка у вимірі війни. Психотравма та її ознаки.
64. Особливості психічних станів працівників поліції в умовах військових дій.
65. Бойовий стрес.
66. Травма свідка.

67. Перша самодопомога під час гострих стресових реакцій.
68. Психотехнології профілактики й опанування професійного стресу.
69. Методи саморегуляції у подоланні стресу.
70. Прийоми релаксації у подоланні стресу.
71. Психотехніки надання екстреної (першої) психологічної допомоги працівниками поліції.
72. Посттравматичні стресові розлади (ПТСР): загальна характеристика.
73. Стрес і психотравма.
74. Реакції на травмівні події.
75. Алгоритм надання першої психологічної допомоги.
76. Професійне здоров'я поліцейського та шляхи його збереження.
77. Психопрофілактика девіантної поведінки працівників поліції.
78. Суїцид та характеристика його мотивів та видів.
79. Профілактика суїциду.
80. Конфлікт крізь призму психології: загальна характеристика.
81. Ескалація конфлікту та її особливості. Фази конфлікту.
82. Конфліктологічна компетентність та культура працівника поліції.
83. Конфліктність як риса особистості. Типи конфліктних особистостей.
84. Особливості конфліктів в професійній діяльності поліції.
85. Психотехніки ефективної поведінки в конфлікті.
86. Мистецтво емоційної регуляції у конфлікті.
87. Осмислення конфліктної ситуації і можливих варіантів результату конфлікту.
88. Конструктивні та деструктивні конфлікти в поліцейських колективах.
89. Джерела конфліктів у поліцейському колективі.
90. Способи вирішення конфлікту (структурно-організаційні та соціально-психологічні).
91. Завершення конфлікту. Концепція Томаса-Кілмена.
92. Медіація у конфлікті.
93. Гендерні стереотипи як підґрунтя конфліктної взаємодії.
94. Гендерний аспект конфліктів у професійній діяльності поліції.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання є: залік, тести, реферати, наукові есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, підготовка рефератів, наукових есе, проведення соціологічного дослідження, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за семестр} \end{array} \right) / 2 \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи

академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (заліку) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Здобувач повинен отримати під час аудиторної та самостійної роботи необхідну кількість оцінок.

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок (денна форма навчання)	Підготувати наукове есе, виконати завдання самостійної роботи до кожної теми	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
80-84			
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
70 – 74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
65 – 69			
60 – 64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40 – 59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21 – 40			
1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література

Основна

1. Бондарев Г. В., Круть П. П. Основи військової психології : навчальний посібник. Харків, 2020. 272 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
2. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. Харків : Константа, 2020. 320 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
3. Євдокімова О. О., Жданова І. В., Швець Д. В., Александров Ю. В., Барко В. І., Горбик Н. К., Землянська О. В., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Логачев М. Г., Посохова Я. С., Саппа М. М., Тюріна В. О., Філоненко В. М., Чепіга Л. П., Шахова О. Г., Шевченко Л. О., Шелкошвеев І. В., Шиліна А. А. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2018. 426 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
4. Клименко І. В., Швець Д. В., Євдокімова О. О., Посохова Я. С. Пам'ятка працівника Національної поліції України : інф.-довід. матеріал. Харків : ХНУВС, 2017. 52 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5265>
5. Логачев М. Г. Правові та психологічні аспекти застосування поліцією вогнепальної зброї: навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2018. 232 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
6. Мітченко К. В. Професійно-психологічна підготовка поліцейських : практикум. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 68 с. URL: <https://cutt.ly/fed7zrjS>
7. Перша психологічна допомога : посібник для членів загону швидкого реагування Товариства Червоного Хреста України. Київ, 2017. URL: <https://cutt.ly/7ejiTv9R>
8. Поліцейська деонтологія : навч. посібник / кол. авт. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 144 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/10738/1/%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%9F%D0%94_%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1-1.pdf
9. Филиппська В. І. English for masters in psychology : навч. посіб. Факультет № 6. Харків : ХНУВС, 2019. 70 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
10. Шахова О. Г. Соціальна психологія особистості: навч. посіб. Харків: Контраст, 2019. 116 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
11. Швець Д. В., Бандурка О. М., Федоренко О. І., Мілорадова Н. Е., Бандурка І. О., Джагунов Г. В., Харченко С. В., Доценко В. В., Макарова О. П., Платковська О. В., Червоний П. Д., Радіонова Л. О., Геращенко, О. В. Психолого-педагогічні та правові засади діяльності поліції із захисту прав дитини : навч. посіб. Харків: ХНУВС, 2020. 284 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>
12. Шевченко Л. О., Кобикова Ю. В., Ламаш І. В., Форотинська О. В., Чепіга Л. П., Штриголь Д. В. Гендер у психологічних та соціологічних

дослідженнях : навч. посіб. Київ, 2015. 148 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/96>

Додаткова

1. Білоус Т. Л. Аспекти вивчення саморегуляції психічних станів працівників органів внутрішніх справ України у професійній діяльності до екстремальних ситуацій. Право і безпека. Харків: Вид-во ХНУВС, 2019. № 4 (75). С. 24–29. URL: <http://pb.univd.edu.ua/index.php/PB/issue/download/20/pdf75>
2. Білоус Т. Л. Педагогічні та соціально-педагогічні умови формування професійної готовності майбутніх працівників ОВС до роботи в екстремальних умовах : монографія / Клімова С. М., Лазаренко О. О., Лукаш С. С., Трубавіна І. М., Тюріна В. О. Суми : ФОП Наталуха А. С., 2015. 174 с. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/2750>
3. Білоус Т. Л. Професійний саморозвиток і самовиховання майбутніх фахівців як складові сучасного освітнього процесу в умовах воєнного стану. Інноваційна педагогіка. Одеса : видавничий дім «Гельветика». 2023. Вип. 61. Т. 1. С. 93–97. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5836>
4. Білоус Т. Л. Розвиток комунікативних здібностей спортсменів при формуванні спортивного результату. Актуальні проблеми правової науки і державотворення в Україні в контексті правової інтеграції : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції (21–22 травня 2016 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми : Видавничий дім «Ельдорадо», 2016. С. 226–228. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/2748>
5. Білоус Т. Л. Соціально-психологічні передумови корупції працівників правоохоронних органів. *Протидія корупції: правове регулювання і практичний досвід* : тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 28 жовт. 2022 р.). / МВС України, Харків. нац. ун-т внут. справ, наук. парк «Наука та безпека». Харків : ХНУВС, 2022. С. 127–129. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14831>
6. Білоус Т. Л. Шляхи формування надійності працівників органів внутрішніх справ до роботи в екстремальних умовах. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. Суми : Вид-во Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. № 1 (55). С. 36–44. URL: https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/1_16.pdf#page=36
7. Бортник С. М. Деформація правосвідомості як чинник делінквентної поведінки особистості. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України* : тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 квіт. 2021 р.). Харків : ХНУВС, 2021. С. 259–262. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=40>
8. Варварич Є. П. Нагальні проблеми повоєнної реабілітації в Україні. Юридична осінь 2023 року : зб. тез доповідей та наукових повідомл. учасників міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (Харків, 17 листопада 2023 р.) / за заг. ред. Д. В. Лученка. Х. : Нац. юр. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2023. С. 244–247. URL: https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/download/zbirniki_konf/yr_osin_2023.pdf

9. Геращенко Т. Г. Забезпечення гендерної рівності в умовах воєнного стану. *Правова наука і державотворення в Україні у контексті інтеграційних процесів* : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 19-20 травня 2023 р.). Суми : Сумська філія ХНУВС, 2023. С. 203–204. URL: https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/kafjur_05_06_2023.pdf

10. Демиденко Н. М., Білоус Т. Л. Поняття, предмет і метод юридичної психології. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2 (101). Ч.2. С. 317–323. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5837>

11. Демиденко Н. М. Повоєнна реабілітація : зарубіжний досвід. *Психологія особистості фахівця в умовах воєнного часу та поствоєнної реабілітації* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 27 жовтня 2023 р.). Львів, 2023. С. 97–100. URL: <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/library/materialy-naukovykh-konferentsii.html>

12. Дудченко С. В., Пономаренко Т. О. Стресостійкість і важливість збереження ментального здоров'я: сучасні реалії України. *Нотатки сучасної науки* : електронний мультидисциплінарний науковий часопис. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2024. № 13. С. 26–27. URL: <https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/2024/02/nsn-13.pdf>

13. Кулик К. М., Манько В. О. Психологічна адаптація особистості в екстремальних умовах: теоретичний аспект. *Питання сучасної науки і права* : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (26 квітня 2024 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми : СФ ХНУВС, 2024. С. 347–348. URL: https://sumy.univd.edu.ua/files/conference/questions_science_pravo_2024_zbimik.pdf

14. Куценко В. О., Водолазський Я. О. Психологічна адаптація працівників Національної поліції до дій в екстремальних ситуаціях на прикладі масових заворушень. Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. пр. Харків : ХНУВС, 2021. С. 153-156. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=20>

15. Мілорадова Н. Е. Тренінг «Психологія допиту» як засіб формування комунікативної компетентності слідчих. (Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України : тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 квіт. 2021 р.). Харків : ХНУВС, 2021. С. 58–61. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=40>

16. Мілорадова Н. Е., Твердохлебова Н. Є. Застосування професійно-психологічного квесту у професійній підготовці поліцейських. *Право і безпека*, 2021. № 1 (80). С. 109-116. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=20>

17. Моргунов О. А. Формування професійних компетентностей у майбутніх офіцерів Національної поліції України в умовах значного психофізичного навантаження. *Шлях успіху і перспективи розвитку (до 26 річниці заснування Харківського національного університету внутрішніх справ* :

матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 20 листоп. 2020 р.). Харків : ХНУВС, 2020. С. 348–350. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97>

18. Новікова Н. А., Сазонова Т. В. Розвиток саморегуляції – складова ефективної професійної діяльності майбутніх правоохоронців. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України* : зб. наук. пр. Харків: ХНУВС, 2019. С. 165–167. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=120>

19. Платковська О. В. Психологічні особливості конфліктної поведінки працівників поліції: гендерний аспект. *Право і безпека*. Харків, 2021. № 2 (81). С. 122–129. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=20>

20. Пономаренко Т. О., Дудченко С. В. Стресостійкість як запорука ефективної діяльності працівників поліції в екстремальних умовах. *Information technologies in education, technology and industry* : Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference (February 19-21, 2024, Madrid, Spain). Madrid, Spain, 2024. P. 235–239. URL: <https://eu-conf.com/wp-content/uploads/2024/02/INFORMATION-TECHNOLOGIES-IN-EDUCATION-TECHNOLOGY-AND-INDUSTRY.pdf>

21. Психологія екстремальної діяльності : навч. посіб. / І. І. Приходько, О. С. Колесніченко, О. В. Тімченко та ін. / За заг. ред. проф. І. І. Приходька. Х. : НА НГУ, 2016. 571 с. URL: https://books.ndcnangu.co.ua/knigi/posib_psykholohiia_ekstr_dialn_2016.pdf

22. Сашуріна О. Ю., Ларіонов С. О. Психологічні ресурси особистості правоохоронців на етапі фахової підготовки. (Science and Education = Наука і Освіта, 2021. № 3. С. 29–37. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97>

23. Соколов О. А. Особливості особистісно-професійної відповідальності поліцейських : автореф. дис. Харків, 2021. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/196>

24. Федоренко О. І. Сутність і складові професійної культури працівників правоохоронних органів. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2019. Вип. 4. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=20>

25. Федоренко О. І., Петрук О. В. Комунікативний тренінг як засіб формування професійної культури майбутніх бакалаврів військової юстиції. *European scientific discussions* : proceedings of VI international scientific and practical conference (Rome, Italy, 25-27 April 2021). Rome, 2021. P. 292–295. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=20>

26. Харченко С. В. Особливості взаємозв'язків стильових показників когнітивної діяльності курсантів і характером їх поведінки у стресовій ситуації. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України* : тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 квіт. 2021 р.). Харків: ХНУВС, 2021. С. 159–162. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=40>

27. Хорошко В. О., Хохлачова Ю. Є. Інформаційна війна. ЗМІ як інструмент інформаційного впливу на суспільство. *Безпека інформації*. 2016. Том 22. № 3. С. 283–288. URL : <https://doi.org/10.18372/2225-5036.22.11104>

28. Чекуров П. О. Гендерні аспекти девіантної поведінки в підлітковому віці. (Актуальні напрями практичної психології і психотерапії : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, студентів та аспірантів (м. Харків, 16 груд. 2020 р.). Харків: ХНУВС, 2020. С. 205–208. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=60>

29. Швець Д. В. Когнітивні стилі у контексті професійної діяльності поліцейських. Актуальні проблеми кримінального процесу та криміналістики : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 29 жовт. 2021 р.). Харків : ХНУВС, 2021. С. 22–24. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97>

30. Швець Д. В. Психологічні та правові засади формування особистості поліцейського в Україні : монографія. Харків : Майдан, 2018. 518 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/95>

31. Швець Д. В. Формування особистості поліцейського в умовах фахової підготовки та професійної діяльності: правові та психологічні аспекти : автореф. дис. Київ, 2019. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/196>

32. Швець Д. В., Бойчук С. С. Психологічна підготовка поліцейських «КОРД»: принципи, сутність та зміст. (Особистість, суспільство, закон : тези доп. учасників міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. С. П. Бочарової (м. Харків, 15 квіт. 2021 р.). Харків: ХНУВС, 2021. С. 212–217. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/97/recent-submissions?offset=40>

33. Шломін О. Ю. Психологічні особливості професіогенезу працівників підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України : автореф. дис. Харків, 2020. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/196>

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про Національну поліцію» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>.

2. Наказ МВС України «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Міністерства внутрішніх справ України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1769-12>.

3. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, затверджене Наказом МВС України від 26.01.2016 № 50. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16/paran10#n10>. URL: <http://www.apppsychology.org.ua/data/jrn/v12/i22/36.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Науковий журнал «Право і безпека». URL: <https://dspace.univd.edu.ua/communities/fc6998f5-f1b1-4eed-ad35-2a26790d9093>

2. Репозитарій ХНУВС. Психологія. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/communities/09bbb8bd-3daa-4342-871b-c60ad7fa21ac>